

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
У-Шынаанская средняя общеобразовательная школа
Муниципального района «Тес-Хемский кожуун РТ»

Рассмотрено
на педсовете школы
Протокол №1
от 30.08.2023

Согласовано
зам. дир. по УВР
Кадыг-Кара Кадыг-Кара Ч.В
от 30.08.2023

**Рабочая программа
по родному языку (тувинский)
3 класса
на 2023-2024 уч.год**

Количество часов в год: 68 ч
В неделю: 2 ч

Учитель: Багай-оол Олча Владимировна

1.Тайылбыр бижик.

3-кү класстың «Тыва дыл» эртеминге тургускан ажылчын программаны Россия Федерациязының «Россияның школазы» деп өөредилге-методиктиг бөлүккө, Тыва Республиканың ниити өөредилгезинин эге школага 1-4 класстарга тыва дыл талазы-биле күрүне стандарттарына дүүштүр 2008 чылда Наталья Чоодуевна Дамбаның тургусканы тыва дыл программазынга болгаш 2013 чылда 3-кү класска Ш.Ч.Сат, Н.Ч.Дамба,Н.М.Ондарнын тургусканы «Тыва дыл» номунга даянып тургускан. Бо ажылчын программа эге школаның Федералдыг күрүне стандарттарының сорулгаларын чедип алырынче уланган.

Өөредиглиг план дараазында методиктиг сумелерниң дузазы-биле ажыглаттынмышаан, уругларның шингээдип алган билиглерин, мергежилдерин, чаңчылдарын тыва дыл программазының негелделеринге дүүштүр эге класс башкыларына А.А Алдын-оолдун «Диктантылар болгаш эдертиглер чыындызы»-биле хынаарын сумелеп турар. Тыва Республиканың ниити өөредилгезинин национал девискээр кезээ 3-кү класс өөреникчилеринин ниити сайзыралынче, оларның билииниң практиктиг болурунче угланмышаан программаны тургузарда эртемнииниң, дес-дараалашкаанының, көргүзүглүүнүң болгаш коммуникативтиг принциптерге даянып база уругларның назы-харын барымдаалап тургаш, тургускан.

3-кү класска Ш.Ч.Сат, Н.Ч.Дамба, Н.М.Ондарнын «Тыва дыл» номун 2013 чылда Тыва Республиканын ооредилге,эртем болгаш аныяктар поликазынын яамызы деткээн.

Ниитизи-биле программа езугаар 3-кү класска неделяда 2 шак, чылда 68 шак кордунген.

Эге класстарга тыва дылды ооредиринин кол **сорулгалары:**

1. Уругларны медреселдиг шын номчуур, бижиир болгаш чугаалааарына ооредири.
2. Оларга торээн дыл талазы- биле эге билиглерни бээри.
3. Уругларыны ном ажыглаарына чанчыктырар болгаш оларнын дылга сонuurгалын, номчулга болгаш бижилге - биле холбаштыр бойдушту, ниитилелдин амыдыралын хайгаараарына ундезилээш, оореникчилерни материалистиг узел – бодал – биле чепсеглээри.
4. Уругларны мораль болгаш эстетика талазы – биле кижизидери.
5. Ооренип турар чуулдерни сайгарып, болуктеп, деннеп, туннеп билиринге, оларнын иштинден кол болгаш чугула чуулдерни тып, тайылбырлаарына оореникчилерни таныштыары.

3-кү класска “Тыва дыл” эртемин шингээттингенинин түннелдери:

Бот-тускайлан түннелдер:

Оореникчилернин ооренип алган турар билиглери:

- Тыва дылды боданырынын болгаш чон аразында харылзажырынын эн-не кол херексели деп медресеп билири.

- ооредилгенин чедишкинниг болурунун чылдагаанын тып билири;

- Тыва дылды билири дээрге-ле национал культуранын чоргааралы болур.

- Кижилернин угаан-бодалын болгаш сагыш-сетклин илередир дылдын ангы-ангы хевирлерин сайзырадып билири

- Чоннун аас-чугаазынын аялгаларынче кичээнгей салып билири.

- Тыва дылга сонuurгалы бедип, ону хандыр ооренири болур.

- Аас болгаш бижимел чугаага дылды кайы хире билирин боду хынап билири болур.

- ооредилгеже, эртем – билигже чуткулдуу;

оореникчилерге хевирлеттинер билиглер:

- Торээн дылын камнап билир болгаш оон сайзыраарына бодунун улуг-хуузун киириштирип турарын медресеп билири.

- Тыва дылды эстетиктиг овор-хевирнин кижизиттинеринге, кижилер аразында харылзаанын дозу кылдыр шилип алыры болур.

Эртемниинин түннелдери

Оореникчилернин ооренип алган турар билиглери:

- Шын бижилгезин ооренип алганы состерлиг45-50 хире состуг созуглелди чараш хол ужуу-биле чазыг чокка дужуруп азы адап бээрге бижири, анаа херек таварылгаларда улуг секти, айтырыг болгаш кыйгырыг демдектерин шын салыры.

- Фонетиктиг сайгарылганы кылыры: состерни слогтарга чарары, ажык болгаш ажык эвес уннери ылгап, состерде уннерни болгаш ужуктерни шын тодарадып билири;

- Состерни тургузуг талазы-биле сайгарып билири (дазыл, чогаадылга, оскертилге кожумактарын ылгаар).

- Чугаа кезектерин болгаш оларнын грамматиктиг демдектерин (чуже адынын санын, падежин, кылыг созуннун уелерин) билири;

- Домакта состернин аразында харылзаазын тургузар, оларны сос каттыжышкыннарынга чарар

- Домактарнын бодуун синтаксистиг сайгарылгазын кылыр: чугаалаар сорулгазынын аайы-биле оларнын янзызын тодарадыр, чугула болгаш ийиги чергенин кежигуннерин ангылаар, оларнын аразында харылзаазын айтырыглар дузазы-биле тургузар.

- Коллективтии – биле тургускан план езугаар 45-50 хире состуг эдертиг болгаш чогаадыг бижиир.

Оореникчилернин ооренип алыр аргалары.

- Тыва дылда синоним, антонимнерни состерни деннеп тургаш тып билири;

- Бердинген состун долу фонетиктиг сайгарылгазын кылып билири;

- Бодунун кылган ажылын долuzu-биле хынап, бодунга демдекти шын салып билири;

- Чогаадыг бижип тургаш бодунун узел-бодалын долuzu- биле бодунун состери-биле аас болгаш бижимел хевирге дамчыдып билири;

- Домакта состернин аразында харылзаазын тып, оларны сос каттыжышкыннарынга чарып билири;

- Домактын синтаксистиг сайгарылгазын кылып билири;

- Чугаа кезектерин тып, ангылап билири;

- Орфографтыг частырыг туруп болур черни сос иштинден тып билири;

Чогаадыкчы ажылдар.

Оореникчилернин ооренип алган турар билиглери:

- План езугаар созуглелди тургузуп билири;

- Бердинген чуруктарга чогаадыгларны тургузуп чогаадып билири;

- Даалгаларлыг мергежилгелерни шын, медеделдиг кылып билири;

- Тыва дыл кичээлдеринде билиглерин херек кырында чогаадыкчы ажыл уезинде, бодалдарын илередирде, аас болгаш бижимел чугаа уезинде ажыглап билири;

оореникчилернин ооренип алыр аргалары:

- Бодунун чогаадыынга чурук чуруп билири;

- Дылдын дурумнерин ажыглап тургаш бодунуё бодалдарын илередип билири;

- Домактарда кылган частырыгларны тып, эдип билири.

- Эгезин берген чугааны улаштыр чогаадып билири;

Эртем-биле харылзаалыг бугу талалыг кылдыныгларынын туннелдери

Башкарылгалыг (Регулятивтиг)

Оореникчилернин ооренип алган турар билиглери:

- Кичээлде кандыг сорулга салдынганын билген турар.

- Кичээлдин сорулгаларынга хамаарыштыр бодунун кылыр ужурлуг ажылдарын планнап алыры.

- Бодалгалар бодаарда кандыг аргалар ажыглаарын медеделдиг шилип алыр ужурлуг.

- ооредилге уезинде берген даалгаларны дес-дараалаштыр база алгоритм езугаар кылып билир ужурлуг.

- Бодунун болгаш эжинин орфографтыг болгаш бижик демдектеринге кылган частырыгларын база боду бодун хынап билир ужурлуг.

оореникчилернин ооренип алыр аргалары:

- Башкы-биле демниг ажылдажышкын уезинде бердинген темага чаа сорулгаларны салып билири;

- Кылган ажылдарыңга болгаш ажыл уезинде бот хыналданы шын кылып турарын сайгарып, шинчилеп билири;

- Бодунун ажылын планнап билири;

Ооредиглиг

оореникчилернин ооренип алган турар билиглери:

- ооредилгеге херек билиглерни энциклопедияларны, словарьларыны, справочниктерни, ооредилге номнарын, Интернетти ажыглап тургаш тып билири;

- Тыва дылда схемаларны, модельдерни, демдектерни ажыглап билири;

- Белен таблица, схемаларны, созуглелдерни долдуруп билири;

- Дылда уннерни, ужуктерни, состун кезектерин, домак кежигуннерин, бодуун домактарны тып, анализтеп, сайгарып, деннеп, болуктеп билири;

- План езугаар ооренген материалды болуктеп, туннеп билири;

- Номчаан созуглелдеринден кол утка илередип турар домактарны тып билири;

- Состерде орфограммаларны тып билири;

Оореникчилернин ооренип алыр аргалары:

- Херек билиглерни библиотекалардан, ооредиглиг литературадан болгаш Интернеттен тып билири;

- Медерелдиг болгаш хостуг аас болгаш бижимел чугааны тургузуп билири;

- Логиктиг угаап боданышкынын аас болгаш бижимел чугаага шын тургузуп билири;

- Алган медээлерни критиктиг унелеп билири;

Харылзажылганын туннелдери (Коммуникативтиг)

Оореникчилернин ооренип алган турар билиглери:

- Чугаанын диалог хевирин билири.

- Эжи-биле ажылдап тургаш кайы арга шын дээрзин эжинин узел-бодалы-биле деннештирип тургаш ниити туннел ундуруп шыдаар ужурдуг.

- Оореникчилер аразында сумележип тургаш ниити туннеди ундуруптери

- Бодунун узел-бодалын илередип билири.

- Билдинмес чуул бар болза катап айтырып тургаш билип алыр аргалыг.

- Бот-боттарынын аразында хынажып база кошкак ооренир эштеринге дуза кадып шыдаар ужурлуг.

Оореникчилернин ооренип алыр аргалары:

- Салып алган сорулгаларын чедип алырда оске кижилернин узел – бодалдарын база дыннап, унелеп билири;

- Уруглар боттарынын аразында дузалажып тургаш бот-боттарынын аразында хыналданы шын чорудуп билири;

- Аас чугаага ооренип алган билиглерин шын ажыглап билири;

- Эжинге дамчыдар херек медээни долу болгаш дес-дараалашкак кылдыр дамчыдып билири;

Тыва дылда чыл тончузунде оореникчилернин билип алган турар ужурлуг билиглери.

Оореникчилернин ооренип алган турар билиглери:

- Тыва дылды боданырынын болгаш чон аразында харылзажырынын эн-не кол херексели деп медереп билири.

- Ооредилгенин чедиишкинниг болурунун чылдагаанын тып билири;

- Состун тургузуу: дазыл, чогаадылга оскертилге кожумактары;

- Чугаа кезектери: чуве ады, демдек ады, кылыг созу, эдеринчилер;

- Домак кежигуннери: чугула болгаш ийиги чергенин кежигуннери.

- Коллективти – биле тургускан план езугаар 45-50 хире состуг эдертиг болгаш чогаадыг бижиир.

- Тыва дыл кичээлдеринде билиглерин херек кырында чогаадыкчы ажыл уезинде, бодалдарын илередирде, аас болгаш бижимел чугаа уезинде ажыглап билири;

- Ооредилге уезинде берген даалгаларны дес-дараалаштыр база алгоритм езугаар кылып билер ужурлуг.

- ооредилгеге херек билиглерни энциклопедияларны, словарьларыны, справочниктерни, ооредилге номнарын, Интернетти ажыглап тургаш тып билири;

- Эжи-биле ажылдап тургаш кайы арга шын дээрзин эжинин узел-бодалы-биле деннештирип тургаш ниити туннел ундуруп шыдаар ужурдуг.

Оореникчилернин ооренип алып аргалары:

- Чугаа кезектерин тып, ангылап билири; - Орфографтыг частырыг туруп болур черни сос иштинден тып билири;

- Торээн дылын камнап билир болгаш оон сайзыраарыга бодунун улуг-хуузун кириштирип турарын медресе билип, эстетиктиг овор-хевирнин кижизиттинеринге, кижилер аразында харылзаанын дозу кылдыр шилип алыры болур.

- Дылдын дурумнерин ажыглап тургаш бодунун бодалдарын илередип билири;

- Медерелдиг болгаш хостуг аас болгаш бижимел чугааны тургузуп билири;

Программа материалынын хуваалдазы

Грамматика, шын бижилге, чугаа сайзырадылгазы

Катаптаашкын

Домак. Домактын чугула болгаш ийиги чергенин кежигуннери. Домакта состернин харылзаазы. Домактын соолунге бижик демдектери.

Домак

Домак. Домактын чугула болгаш ийиги чергенин кежигуннери (катаптаашкын). Санаар, эвилел чок (санаар ун аяны-биле каттышкан) болгаш, а , ынчалза-даа, биле деп эвилелдер-биле каттышкан чангыс аймак кежигуннерлиг домактарга бижик демдектери.

Диалог болгаш дорт чугаалыг домактарны, оларга бижик демдектерин салганын хпайгаараары.

Созуглел.

Созуглел – харылзаалыг чугаа дугайында алган билиглерин туннеп быжыглаары: темазы болгаш кол бодалы, созуглелдин кезектери, кезек бурузунде домактарнын утка талазы-биле харылзаазы, созуглелдин планы.

Созуглелдин янзы-хевирлери: тоожуушкун, чурумал, угаап-бодаашкын (кол демдектери-биле таныжары)

Чугаа кезектери.

Чуве ады.

Хойнун санында чуве аттарынын падежтерге оскерлири. Чуве адынын хамаарылга хевирини (ниити таныжылга)

Хуу болгаш ниити чуве аттары. (ниити таныжылга) .

Домактар тургузарда чоок болгаш удурланышкак уткалыг чуве аттарын таарыштыр шилип билири.

Демдек ады.

Домактар тургузарда чоок болгаш удурланышкак уткалыг демдек аттарын таарыштыр шилип билири.

Демдек аттарын шын бижири. Дорт болгаш кожурген уткалыг демдек аттарын ажыглаары.

Сан ады.

Сан ады, оон утказы, айтырыглары. Тун болгаш дугаар сан аттары. Сан аттарын чуве аттары-биле кады ажыглаары. Тун болгаш дугаар сан аттарын чугаага ажыглаары.

Кылыг созу.

Кылыг созунун эге хевиринин дугайында ниити билиг. Кылыг созунун арыннарга, уелерге, саннарга оскерлири.

Кылыг состерин шын бижири.

Бодалды илередирде эн-не тааржыр кылыг состерин шилири. Харылзаалыг чугаага кылыг состеринин чангыс аай ажыглаарын чайладыры.

Харылзаалыг чугаа

Чугаа, оон амыдыралга ажык-дузазы. Ооредилге материалынга аас-биле харыы тургузарынын онзагайлары.

Созуглел. Созуглелдин темазы болгаш кол бодалы. Созуглелдин тургузуу. Эдертигге, чогаадыга план тургузары (коллективтиг, хууда). Созуглел тергузуп тургаш, уран-чечен аргалар ажыглаары: эпитеттер, деннелгелер, диригжидилгелер дээш о.о.

Коллективти-биле азы хууда тургускан план ёзугаар созуглелдин эдертии (долузу-биле кызырган).

Чурук, корген кинофильминде чамдык таварылгалар дугайында тоожуушкун янзылыг чогаадыг. Чурумал болгаш угаап-бодаашкын кезектерлиг улуг эвес хемчээлдиг чечен чугаа (солун таварылга, экскурсия, хайгааралдар).

Ээлдек-эвилен болурунун дурумнери. Буруузун миннирде болгаш чопшээрелге хереглээр состер.

Чыл дургузунда ооренген чуулдерин катаптаары

Чараштыр бижилге.

Ужуктернин дурзу-хевири шын бижииринин чанчылдарын, состерге, домактарга, улуг эвес созуглелдерге оларныкаттыштырарынын чогумчалыг аргаларын быжыглаары. Дурген темп-биле бижииринин чанчылдарын хевирлээр, холдарнын бир дески ритмниг шимчээшкннерин быжыглаар мерегжилгелер.

Ужуктерин шын эвес бижиирин чайладыр ажилдар.

Оореникчилер-биле хуузунда чорудар ажилдарнын ангы-ангы хевирлерин ажыглап тургаш, чараш холл ужуун чедип алыры.

Тыва дыл эртемин бот-тускайлан болгаш оске эртемнер-биле холбап оореткенинин туннелдери:

1. Дыннап тургаш, адаар:

- Башкынын берген улегерин оттунуп, унну шын адаар;
- Соске уннун туружун шын илередип, тода адаар;
- Эжеш ажык эвес уннернин ылгалын тода адаар;
- Узун, кыска, ок-биле адаар ажык уннерни онзагайлап адаар;
- Алфавитти чурум-чыскаал аайы-биле адаар;

2. Болуктел ажылы.

- Айтырыглар аайы-биле чугаа кезектерин болуктээр, бердинген айтырыгларга чогуур чугаа кезектерин чогаадып бижиир;
- Узадыр адаар ажык уннерлиг состерни болуктээр;
- Ок-биле адаар ажык уннерлиг состерни болуктээр;
- Уну хой, ужуу эвээш, уну эвээш, ужу ухой состерни болуктээр;
- Бижири чангыс дурумге чагыртыр состени болуктээр;
- Эжеш ажык эвес уннерлиг состерни болуктээр;
- Тема аайы-биле болуктээри: ногаа аймаа, ыяш аймаа, хеп аймаа.....

3. Хайгаарал ажылы.

- Башкынын номчаан шулуунден бердинген чугаа кезектерин тывар, оларнын уезин, санын дээш оон-даа оске шынарларын илередир;
- Бердинген состерде херек унну тывар, оон характеристиказын чугаалаар;
- Созуглелге домей, удурланышкак уткалыг состерни ажыглаар;
- Созуглелден медээ, айтырыг, кыйгырыг домактарын ушта бижиир;
- Созуглелден чангыс аймак кежигуннерлиг домактарны тывар;
- Созуглелде хуу аттарны ушта бижиир;

4. Хевирлеп-дурзулээр ажыл.

- Состун ун тургузуун, дурзулел чуруун шыяр;
- Демир дузак, пластилин болгаш оске-даа материалдар дузазы-биле чувелерни дурзулеп кылыр;
- Сос тургузуун шын шыяр;
- Дорт чугаалыг домактын схемазын шыяр;

5. Деннээри.

- Номчаан созунге дууштур чурукту домейлээр;
- Улегерлиг бижилге-биле оореникчинин ажылын деннээр;
- Домактарны, чуруктарны, схемаларны деннээр;

6. Хынаары:

- Болук аайы-биле бодунун болгаш эжинин ажылын хынап, унелелди бээр;
- Частырыгларны тыпкаш, ону эдер, хынаар;
- Болук состерден артык состу тывар;

Өөреникчилерниң билиглеринге, мергежилдеринге болгашчаңчылдарыңга кол негелделер.

Оореникчилер эге школаны дооскаш, дараазында билиглерни шингээдиң алган турар: ооренип эрткен чугаа кезектери болгаш оларнын ылгавыр демдектери, домактын чугула болгаш ийиги чергенин кежигуннери, чангыс аймак кежигуннерлиг домактар, состун тургузуу.

Өөреникчилерниң чедип алган турар мергежилдери:

Ооренип эрткен орфограммалар болгаш пунктуаграммалыг (падеж кожумактары, укталган демдек аттарынын чогаадылга кожумактары, кылыг созунун уе кожумактары, эвилел чок база ынчалза-даа, а, болгаш эвилелдерлиг) чангыс аймак кежигуннерге бижик демдектери.);

60-70 хире состуг созуглелди чазы чок, шын, чараштыр джурууп бижиир болгаш адап бээрге, бижиир;

Оожум, аяк, дидим, каът дээн чергелиг состернин фонетика-графиктиг сайгарылгазы;

Сос тургузуунун сайгарылгазы: дазыл, чогаадылга кожмаа, оскертилге кожумаа

Чугаа кезектеринин талазы-биле сайгарары: чуве аттарынын санын, падежин, сан адынын болуктерин, арыннын ат оруннарынын, санын, кылыг состеринин санын, арнын, уезин тодарадыр;

Ооренген чугаа кезектерин харылзаалыг чугаага ажыглаар;

Домактар тургузарда чоок болгаш удурланышкак уткалыг чуве аттарын, демдек аттарын, кылыг состерин таарыштыр шилиир;

Домактарнын эн бодун сайгарылгазын кылыр, оларнын чугаалаар сорулгазынын аайы-биле янзыларын, чугула болгаш ийиги чергенин кежигуннерин тодарадыр, домакта состернин аразында харылзаазын айтырыглар дузазы-биле илергейлээр;

Хууда тургустунган план ёзугаар 80-90 хире состуг созуглелдин эдertiин, солун таварылга, хайгааралдар болгаш экскурсия дугайында улуг эвес чечен чугаа бижиир, харылзаажырынын дурмнеринге дууштур дилегни, четтиргенин, буруузун билингенин, чалалганы, байыр чедириишкинин, чопшээрешпезин илередир.

Тематиктиг планнаашкын

№ п/п	Программанын материалы	шагы
1	Катаптаашкын	7
2	Уннер болгаш ужуктер	11
3	Состер. Состун тургузуу	10
4	Чугаа кезектери	24
5	Домак	12
6	Чыл тончузунде катаптаашкын	4
Ниити туну		68

Хыналда ажылдарнын данзызы

Темазы	Эртгирер хуну
Чыл эгезинде катаптаашкынга хыналда ажыл	
«Уннер болгаш ужуктер» деп темага хыналда ажыл	
«Состер. Состун тургузуу» деп темага хыналда ажыл	
«Чуве ады», «Демдек ады» деп темага хыналда ажыл	
«Кылыг созу» деп темага хыналда ажыл	

«Тыва дыл» деп эртемнин материал-техникти хандырылгазы

Ук эртемни ооредип турда, албан турар уjurлуг чуулдер:

1. Эге школанын библиотеказынын фондузунга албан турар уjurлуг документилер болгаш номнар:

- авторлуг программалар;
- Ш.Ч.Сат, Н.Ч.Дамба, Н.М.Ондар «Тыва дыл» 3 класс ТНУЧ Кызыл, 2013 ч;
- «Тыва дыл» деп эртемни башкылаарда ажыглаар методиктиг сумелер;
- оореникчилер-биле ажылдап тургаш, ажыглаар янзы-буру карточкалар, азар таблицалар;
- дузалал литература (справочниктер, словарьлар, энциклопедиялар дээш оон-даа оске).

Амгы уенин негелдези-биле турар уjurлуг чуулдер:

- ооредилге-техниктиг херекселдер;
- янзы-буру коргузуг материалдары (электроннуг таблицалар);
- мультимедийлиг компьютер;
- принтер.

**Календарь-тематиктиг планнаашкын
(неделяда 2 шак)**

№	Кичээлдин темазы	шагы	Эрттирер хуннери		
			План-биле	Факт.	Эдилге
Катаптаашкын – 7 ш					
1.	Домак. Домактын чугула кежигуннери.	1			
2.	Уннер болгаш ужуктер.	1			
3	Кым? Чуу? деп айтырыгларга харыылаттынар сосер	1			
4	Канчап тур? деп айтырыгга харыылаттынар сосер	1			
5	Хуу аттарга улуг ужуктер	1			
6	Хыналда ажыл.	1			
7	Частырыг-биле ажыл Кандыг? деп айтырыгга харыылаттынар сосер	1			
Уннер болгаш ужуктер - 11 ш.					
8	Уннер болгаш ужуктер	1			
9	Ажык уннер	1			
10	Кыска болгаш узун ажык уннер	1			
11	Өк-биле адаар ажык уннер	1			
12	Кадыг (ь) болгаш чымчак (ь) демдектерлиг сосер	1			
13	Е, ё, ю, я деп ужуктерлиг сосер	1			
14	Ажык эвес уннер	1			
15	Хыналда ажыл	1			
16	Частырыглар-биле ажыл Сос иштинге ажык эвес уннернин ужуктерин шын бижири	1			
17	Чугаа сайзырадылгазы Эдертиг «Мергеннин боргу»	1			

18	Эгезинде п болгаш б бижиир состер	1			
Сөстөр –10 ш.					
19	Состун тургузуу. Чогаадылга кожумак-ры Өскертилге кожумак-ры	1			
20	Чангыс дазылдыг состер	1			
21	Тып, тик, төк, тырт, теп, тут деп сөстөрни кожумактар немежирге, шын бижири	1			
22	-дыр (-дир, -дур ...) деп аартынчыларны шын бижири	1			
23	-дыр (-дир, -дур ...) деп аартынчыларны шын бижири	1			
24	Дефистеп бижиир нарын состер	1			
25	Хыналда ажыл.	1			
26	Частырыг-биле ажыл.	1			
Чугаа кезектери - 24 ш.					
27	Ниити билиглер	1			
28	Чуве ады	1			
29	Чуве аттарынын саннарга өскерлири	1			
30 31	Чуве аттарынын падежтерге өскерлири	2			
32	Хуу аттарны шын бижири	1			
33 34	Демдек ады.	2			
35 36	Демдек аттарынын кожумактары	2			
37	Хыналда ажыл Частырыг-биле ажыл.	1			
38	Сан ады	1			
39	Тун болгаш дугаар сан аттары	1			
40	Нарын сан аттары	1			
41	Эдеренчилер	1			
42 43	Кылыг сөзү	2			
44	Кылыг созунун чуве ады-биле холбаазы	1			

45	Кылыг созунун уелерге оскерлири	2			
46					
47	Кылыг сөз-ң болур,болбас хевирлери	1			
48	Домак дугайында ниити билиг	1			
49	Медээ, айтырыг, кыйгырыг домактары	2			
50					
51	Хыналда ажыл	1			
52	Частырыг-биле ажыл. Диалог.	1			
53	Домактын кежигуннери.	2			
54					
55	Домактын чугула кежигуннери	1			
56	Ийиги чергенин кежигуннери	2			
57					
58	Домакта санай адаан состернин аразынга биче сек	1			
59	Домакта состернин харылзаазы	1			
60	Созуглел	1			
61	Хыналда ажыл.	1			

Чыл дургузунда ооренгенин катаптаары

62	Частырыг-биле ажыл. Уннер болгаш ужуктер. Слог	1			
63	Чугаа кезектери	1			
64	Домактын чугула кежигуннери	1			
65	Состернин тургузуу	1			
66	Состернин тургузуу	1			
67	Катаптаашкын	1			
68	Катаптаашкын	1			